

ГУЛЬНІ ТРОНАЙ

Чым завершыцца супрацьстаянне Катару?

Катар несумненна стаў адным з галоўных сусветных высяцей мінулага года. Пятая частка Саудаўскай Аравія, Егіпет, Бахрэйн і Аб'яднаныя Арабскія Эміраты абвясцілі аб разрыве дыпламатычных адносін з гэтай краінай. Прадстаўнікі «чацвёркі» абвясцілі Доху ў дэстабілізацыі ўнутрыпалітычнай сітуацыі ў арабскім свеце і тэлеканала Al Jazeera на замежжы і спыненне дыпламатычных адносін з Іранам. Таксама Катар павінен неадкладна закрыць ваенную базу Турцыі і спыніць з ёй ваеннае супрацоўніцтва. Акрамя таго, эмірату неабходна выплітаць вялікую кампенсацыю. На выкананне ўсіх патрабаванняў ацэньваюць 40 млрд даляраў, аднак дзіямі кіруючы МЗС Катар Махамед бн Абдурахман Аль Тані заявіў, што Доха адхіляе ультыматум краін Персідскага заліва, але гатовая сесці за стол перамоў з арабскімі дзяржавамі. Грычым гэта адбылося пасля яго сустрэчы ў Вашынгтон з дзяржакартарам ЗША Раксам Тылерсанам. Такім чынам, інтрыга становіцца яшчэ больш закручанай. Чым жа завершыцца «бура ў Заліве»?

Арабскія дзяржавы, аднак, не змагуць перамагчы Катар. Пятая частка Саудаўскай Аравія, Егіпет, Бахрэйн і Аб'яднаныя Арабскія Эміраты абвясцілі аб разрыве дыпламатычных адносін з гэтай краінай. Прадстаўнікі «чацвёркі» абвясцілі Доху ў дэстабілізацыі ўнутрыпалітычнай сітуацыі ў арабскім свеце і тэлеканала Al Jazeera на замежжы і спыненне дыпламатычных адносін з Іранам. Таксама Катар павінен неадкладна закрыць ваенную базу Турцыі і спыніць з ёй ваеннае супрацоўніцтва. Акрамя таго, эмірату неабходна выплітаць вялікую кампенсацыю. На выкананне ўсіх патрабаванняў ацэньваюць 40 млрд даляраў, аднак дзіямі кіруючы МЗС Катар Махамед бн Абдурахман Аль Тані заявіў, што Доха адхіляе ультыматум краін Персідскага заліва, але гатовая сесці за стол перамоў з арабскімі дзяржавамі. Грычым гэта адбылося пасля яго сустрэчы ў Вашынгтон з дзяржакартарам ЗША Раксам Тылерсанам. Такім чынам, інтрыга становіцца яшчэ больш закручанай. Чым жа завершыцца «бура ў Заліве»?

Ключавымі партнёрамі па экспарце з'яўляюцца Паўднёвая Карэя (18,3%), Японія (18,2%) і Індыя (12,4%). Па імпарце — ЗША (13,7%), Францыя (10,1%) і Вялікабрытанія (9,1%). Афрэйцкая мова Катару — арабская. Дзяржаўная рэлігія — іслам суніцкага толку. Форма праўлення — абсалютная манархія. З 2013 года на чале дзяржавы стаіць эмір Тамім бн Хамад Аль Тані. У 2005 годзе быў заснаваны Qatar Investment Authority (Сувэрэнны фонд Катару), які ўваходзіць у дваццаць найбуйнейшых сусветных суверэнных фондаў дабрабыту (335 млрд даляраў па звестках на студзень 2017 года). Акрамя фінансавых актываў, у краіны ёсць і інфармацыйны. У 1996 годзе па ўказе эміра быў створаны тэлеканал Al Jazeera — адзін з самых уплывовых СМІ ў арабскіх краінах. Вядома, з такімі важкімі стратэгічнымі рэсурсамі невялікі па плошчы і колькасці насельніцтва Катар апраўдана

імкнуўся да таго, каб прэтэндаваў на ролю аднаго з найбольш уплывовых гульцоў блізкаўсходняга рэгіёна.

Новы «расклад»

З некаторых часоў улады эмірата сталі весці на Блізкім Усходзе сваю гульню, не азіраючыся на Эр-Рыяд. Самыя сур'ёзныя спрэчкі паміж двюма манархіямі Персідскага заліва паўсталі падчас «арабскай вясны». Інтэрасы дзюх краін не супадлі і ў многіх іншых гарачых кропках: Сірыі, Іраку, Лівіі, Емене і нават на палесцінскіх тэрыторыях.

Якія ё абвядаванні не вылучалі афрэйцыйны асобы арабскага свету, галоўна прычына разрыву з Катарам — геапалітычны саперніцтва паміж гэтым эміратам і Саудаўскай Аравіяй, лінац эксперты. Калі арабскія краіны Персідскага заліва абвясцілі аб разрыве дыпламатычных адносін, іх сігнал быў цалкам выразным. Катар павінен весці адзіноў з усімі рэгіянальнымі партнёрамі, інакш яму дзвяцідзяцея дарага заплаціць. Прайшоў амаль месяц, а эмірат, верагодна, не спяшаецца саступаць. Захаваў рэсурсы і наспяшчаюць знешняпалітыкі прэзідэнта ЗША Да-

Від на сучасныя вышыні Дубая ў Арабскіх Эміратах.

Прэзідэнт Ірану Хасан Раўхані і члены кабінета.

Катар у Twitter, фактычна ўзяўшы на сябе частку адказнасці за разрывне Саудаўскай Аравіі і ААЭ. Гэтая заява ускладніла амерыканскую палітыку: Пен-тагон і Дзяржакартамент былі вымушаны абраць больш нейтральны тон. Прадстаўнік Пентагона пахваліў Катар за «пастаяннае імкненне падтрымліваць бяспеку ў рэгіёне», а супрацоўнікі рэгіянальных супярэчнасцяў. Які заўважаюць эксперты, на Блізкім Усходзе на нашых ваках складзецца новая геапалітычная рэальнасць. Наасупраць саудаўскай пагарзе ствараецца альянс Катару, Іраку і Турцыі. Праўда, лінац аналітыкі, наўрад ці ён будзе доўгім і трывальным.

Прэзідэнт Ірану Хасан Раўхані падчас тэлефоннай размовы заявіў эміру Катару Таміму бн Хамаду Аль Тані пра поўную падтрымку свайго паўднёвага суседа ў канфіліце з Саудаўскай Аравіяй. Раўхані раскрытыкаваў «аблогу Катару», назваўшы яе «непрымальнай». «Калі пажак краінай рэгіёна ёсць рознагалосці, то ўсё запалаховае і санкцыі не з'яўляюцца спосабам іш урэгулявання», — цытуе Al Jazeera заяву прэзідэнта ісламскай рэспублікі. Іран будзе на баку ўрада Катару, запэўніў Раўхані. «Іранская паветраная прастора, наземная і марская заўсёды будуць адкрыты для Катару», — падкрэсліў прэзідэнт Ірану.

Больш за тое, ён выказаў га-тоўнасць аказаць усю неабходную дапамогу, аж да паставы харчавання, у выпадку калі ўлады эмірата звернуцца з такой просьбай. Эмір прэзідэнту за падтрымку падзякаваў, адмовіўшыся (дарчы, ужо не першы раз) ад якой-небудзь харчовай дапамогі, бо нягледзячы на блакаду, праблем з забеспячэннем насельніцтва таварамі першай неабходнасці краіна, як ён сцвярджае, не адчувае. Ён выказаў га-тоўнасць прадоўжыць супрацоўніцтва з Іранам.

Катару даводзіцца мякка абыходзіцца з Іранам, таму што гэтыя дзве краіны сумесна ва-

лодаюць найбуйнейшым у свеце радовішчам прыроднага газу — Паўднёвы Парс у Персідскім заліве. Акрамя таго, Іран паванаву пастаўляе 40% неабходнага Катару харчавання, якое краіна перастала атрымліваць з Саудаўскай Аравіі з-за блакады. Рызыка, што Катар будзе занеда-та моцна зацягнуты на іранскую арбіту, не вельмі вялікая, але любое пачыненне сувязей паміж гэтымі двюма краінамі павінна трыюцьці адміністрацыю ЗША, паколькі галоўны пункт блізкаўсходняй палітыкі Трампа — ізаляцыя Ірану.

У сваю чаргу прэзідэнт Турцыі Рэджэп Тайп Эрдаган заявіў: Анкара «паважае і падтрымлівае» нягледу Катару з 13 патрабаванняў арабскіх краін. Патрабаванне спыніць разгортванне турэцкай базы і вывесці адтуль войскі «непаважліва ў адносінах да Турцыі», заўважыў Эрдаган. Ён нагадаў, што яго краіна прапанаувала размясціць базу не толькі ў Катары, але і ў Саудаўскай Аравіі, але гэтая прапанова так і не атрымала адказу ад Эр-Рыяда. «Саме рашэнне Эрдагана стварыць базу ў Катары было агучана яшчэ ў 2013 годзе, аднак тады арабскія краіны так не абдураліся», — адзначыў на чачальні аддзела даследаванняў блізкаўсходніх канфілітаў і ўзброеных сіл рэгіёна расійскага Інстытута інвацыянага развіцця Антон Мардаўца. Аднак цяпер турэцкія войскі ў Катары (меркавана каля 2 тысяч чалавек) разглядаюцца арабамі ў якасці вялікай падтрымкі Дохі, у тым ліку на выпадак магчымых пераваротаў.

Альянсы і кааліцыі

Відавочна, што бакі супраць-стаяння дзбяваюць сваю выгаду. Абодва прэзідэнты на ролю рэгіянальных лідараў — Турцыя і Іран — назначылі падтрымку мяжэжнага эмірата. «У Катару склаліся канструктыўныя адносіны з Іранам, у адрозненне ад Саудаўскай Аравіі, для якой гэта непрамыальна», — ён выступае за іх захаваанне, — адзначыў Антон Мардаўца. — Аднак супрацоўніцтва з Іранам, а таксама з Турцыяй носіць характар выключна двух-баковых адносін. Катар і раней вёў такую «дэстабілізацыйную палітыку», — адзначыў Антон Мардаўца. Аднак Доха наўрад ці будзе відавочна супрацьстаяць сябе кааліцыі, якая фармуецца супраць Ірану. Відавочна сабатаваць, уступаючы ў нейкую праціўную кааліцыю, не ў яго

Захар БУПАК, burak@zviazda.by

На слыху

БЕЛАРУСКІ ЗАВОД У АНГОЛЕ. ХУТКА

Дапаможам пазбавіцца ад татальнага імпарту і зблізімся з Панафрыканскім парламентам?

Падзенне кошту нафты на сусветным рынку цісне на мноства эканомікаў. Асаблівым чынам гэты фактар датычыцца тых краін, у ВУП якіх долі ад рэалізацыі нафты і нафтовых прадуктаў займаюць занадта шмат месца. Такая сітуацыя сёння і ў Анголы, дзяржавы, якая літаральна жыве на чорным золаце і алмазах.

Акрамя таго, дапаможам пазбавіцца ад татальнага імпарту і зблізімся з Панафрыканскім парламентам? Падзенне кошту нафты на сусветным рынку цісне на мноства эканомікаў. Асаблівым чынам гэты фактар датычыцца тых краін, у ВУП якіх долі ад рэалізацыі нафты і нафтовых прадуктаў займаюць занадта шмат месца. Такая сітуацыя сёння і ў Анголы, дзяржавы, якая літаральна жыве на чорным золаце і алмазах.

Акрамя таго, дапаможам пазбавіцца ад татальнага імпарту і зблізімся з Панафрыканскім парламентам? Падзенне кошту нафты на сусветным рынку цісне на мноства эканомікаў. Асаблівым чынам гэты фактар датычыцца тых краін, у ВУП якіх долі ад рэалізацыі нафты і нафтовых прадуктаў займаюць занадта шмат месца. Такая сітуацыя сёння і ў Анголы, дзяржавы, якая літаральна жыве на чорным золаце і алмазах.

Акрамя таго, дапаможам пазбавіцца ад татальнага імпарту і зблізімся з Панафрыканскім парламентам? Падзенне кошту нафты на сусветным рынку цісне на мноства эканомікаў. Асаблівым чынам гэты фактар датычыцца тых краін, у ВУП якіх долі ад рэалізацыі нафты і нафтовых прадуктаў займаюць занадта шмат месца. Такая сітуацыя сёння і ў Анголы, дзяржавы, якая літаральна жыве на чорным золаце і алмазах.

Акрамя таго, дапаможам пазбавіцца ад татальнага імпарту і зблізімся з Панафрыканскім парламентам? Падзенне кошту нафты на сусветным рынку цісне на мноства эканомікаў. Асаблівым чынам гэты фактар датычыцца тых краін, у ВУП якіх долі ад рэалізацыі нафты і нафтовых прадуктаў займаюць занадта шмат месца. Такая сітуацыя сёння і ў Анголы, дзяржавы, якая літаральна жыве на чорным золаце і алмазах.

Акрамя таго, дапаможам пазбавіцца ад татальнага імпарту і зблізімся з Панафрыканскім парламентам? Падзенне кошту нафты на сусветным рынку цісне на мноства эканомікаў. Асаблівым чынам гэты фактар датычыцца тых краін, у ВУП якіх долі ад рэалізацыі нафты і нафтовых прадуктаў займаюць занадта шмат месца. Такая сітуацыя сёння і ў Анголы, дзяржавы, якая літаральна жыве на чорным золаце і алмазах.

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «ВЯЛІКІ КУШ». Advertisement for A-100 lottery with rules, prize list, and contact info.